

Rozpoczęcie projektu badawczego UE w zakresie wspierania współpracy między organami ochrony danych

Oświadczenie prasowe z dnia 20 lutego 2013 r.

Konsorcjum złożone z czterech partnerów z Belgii, Zjednoczonego Królestwa, Hiszpanii oraz Polski zainicjowało nowy europejski projekt mający na celu pomóc organom ochrony danych na świecie w usprawnieniu egzekwowania przepisów w zakresie ochrony prywatności.

Dwuletni projekt badawczy zwany PHAEDRA rozpoczął się w styczniu 2013 r. i jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Prawa Podstawowe i Obywatelstwo. PHAEDRA to akronim wyrażenia "Improving Practical and Helpful cooperation bEtween Data PRotection Authorities" ("Usprawnienie praktycznej i przydatnej współpracy między organami ochrony danych"). Cztery instytucje partnerskie to Vrije Universiteit Brussel (Belgia), Trilateral Research & Consulting (Zjednoczone Królestwo), Universitat Jaume I (Hiszpania) oraz Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (GIODO).

"W duchu idei rzecznika praw obywatelskich państwa członkowskie UE ustanowiły organy ochrony danych, które de facto działają jako instytucje zapewniające wsparcie obywatelom mającym problemy związane z ochroną prywatności i danych osobowych, czy to związane ze spamem, kradzieżą tożsamości czy też przechowywaniem czarnych list w krajach trzecich nie zapewniających ochrony danych. Organy ochrony danych stały się rozpoznawalnym elementem Europejskiego Społeczeństwa Informacyjnego, pomagają bowiem nieodpłatnie obywatelom, przedsiębiorstwom i instytucjom państwowym, udzielając porad prawnych, bądź pomagają zwalczać nadużycia w zakresie ochrony danych, wykorzystując swoje uprawnienia administracyjne i policyjne", mówi Prof. Paul De Hert, koordynator projektu PHAEDRA z VUB.

"Codziennie bitwa toczy się dla każdego obywatela," uważa David Wright, Partner Zarządzający Trilateral Research. "Rządy, przedsiębiorstwa, hakerzy oraz inni wyrządzający krzywdy próbują odrzec obywateli z prywatności. Naszymi głównymi, słabo uzbrojonymi obrońcami są organy ochrony danych i rzecznicy ochrony prywatności."

Gwałtowny rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych mający miejsce w ostatnim czasie doprowadził do wzrostu transgranicznego przekazywania danych osobowych oraz jednocześnie do zwiększenia zagrożeń ochrony danych i prywatności. Poradzenie sobie z naruszeniami ochrony danych i prywatności wymaga odpowiednich działań i w związku z tym współpracy między organami ochrony danych. Potrzebę taką zauważono już na początku XXI wieku i mimo podjęcia określonych wysiłków kwestia ta nadal pozostaje jednym z najsłabszych ogniw w zarządzaniu ochroną danych i prywatności. "W świecie zglobalizowanego Internetu współpraca w zakresie egzekwowania przepisów między organami ochrony danych jest istotna w zapewnieniu rzeczywistej ochrony danych osobowych", twierdzi Artemi Rallo, były Dyrektor Hiszpańskiej Agencji Ochrony Danych (Agencia Española de Protección de Datos) oraz profesor uniwersytetu Universitat Jaume I.

Jednakże, gdy chodzi o współpracę międzynarodową, wiele organów ochrony danych spotyka się z ograniczeniami prawnymi i instytucjonalnymi, jak również z niedoborem zasobów ludzkich i finansowych. Zwracając uwagę jedynie na kontekst europejski, Grupa Robocza Artykułu 29, zrzeszająca organy ochrony danych z 27 państw członkowskich UE, w

jednym ze swoich „zaleceń” zidentyfikowała szereg przeszkód i wyciągnęła wnioski, że istnieje potrzeba m.in. opracowania zasad dotyczących współpracy „w bardziej szczegółowy i konkretny sposób” oraz „zapewnienia jasności co do zakresu informacji, które mogą być przekazywane pomiędzy organami ochrony danych”.

“Nawet najlepiej wyposażone organy ochrony danych nie mogą spełnić wszystkich wymagań na czas”, dodaje Prof Rallo. “Co gorsza, czasami kilka organów badało tę samą kwestię, jak w przypadku Google Street View.” Jednak ostatnio organy ochrony danych próbują unikać dublowania wysiłków, tak aby jeden organ badał jedną sprawę i dzielił się wynikami z innymi organami regulującymi. Miało to miejsce, gdy CNIL, francuski organ ochrony danych, badał w imieniu Grupy Roboczej Art. 29 kwestię połączenia i zintegrowania przez Google swoich polityk prywatności w różnych usługach.

Komisja Europejska zauważyła potrzebę usprawnienia współpracy między organami ochrony danych. Podczas gdy wniosek dotyczący ogólnego rozporządzenia o ochronie danych wzmacnia mechanizmy współpracy między europejskimi organami ochrony danych, jego artykuł 45 szczególnie skupia się na współpracy międzynarodowej. Według niego Komisja i organy ochrony danych są zobowiązane do „opracowania skutecznych mechanizmów współpracy międzynarodowej, by ułatwić egzekwowanie przepisów służących ochronie danych osobowych” oraz do „międzynarodowej wzajemnej współpracy w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących ochrony danych”.

“Przekazywanie danych osobowych na całym świecie oraz związane z tym zagrożenia ochrony danych i prywatności wymagają odpowiedniej globalnej odpowiedzi w celu zapewnienia skutecznej ochrony prywatności obywateli europejskich. W związku z tym organy ochrony danych powinny nie tylko skupić się na państwach członkowskich UE, ale również współpracować z krajami spoza UE w celu zapewnienia egzekwowania przepisów dotyczących ochrony danych wobec międzynarodowych administratorów danych i innych, którzy naruszają prawa w zakresie ochrony danych”, mówi dr Wojciech Wiewiórowski, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Pierwszą ważną inicjatywą projektu PHAEDRA było wysłanie do organów ochrony danych i rzeczników ochrony prywatności na całym świecie kwestionariusza mającego na celu zrozumienie dostrzeganych przez nich potrzeb w zakresie usprawnienia współpracy i koordynacji oraz tego, czy ich legislacja uprawniająca zachęca do współpracy czy ją utrudnia. Po drugie, konsorcjum dokona rewizji ustawodawstwa ustanawiającego organy ochrony danych w celu ustalenia, czy istnieją przepisy utrudniające lub uniemożliwiające międzynarodową współpracę i koordynację, oraz określenia, jakie środki można podjąć, aby ograniczyć takie przeszkody. Po trzecie, konsorcjum PHAEDRA skontaktuje się z organami ochrony danych celem ustalenia, w jaki sposób projekt może wzmocnić ich wysiłki. Na zakończenie projektu powstanie zestaw zaleceń. Konsorcjum zamierza zorganizować warsztaty poświęcone dyskusji na temat wysiłków koordynacyjnych.

Projekt PHAEDRA następuje po szeregu innych międzynarodowych inicjatyw mających na celu usprawnienie współpracy i koordynacji między organami ochrony danych. W 2007 r. OECD przyjęło Rekomendację w sprawie transgranicznej współpracy w sprawie stosowania przepisów dotyczących ochrony prywatności. Podczas 29 Międzynarodowej Konferencji Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności, która odbyła się w 2007 r. w Montrealu, przyjęto “Rezolucję w sprawie współpracy międzynarodowej”. W 2010 r. 11 organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów regulujących ochronę prywatności, utworzyło

Światową Sieć Egzekwowania Przepisów o Ochronie Prywatności (Global Privacy Enforcement Network - GPEN), której misją jest „propagowanie i wspieranie współpracy transgranicznej w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących ochrony prywatności”, głównie poprzez wymianę informacji między organami ochrony danych. Podczas 33 Międzynarodowej Konferencji Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności zorganizowanej w 2011 r. w Mexico City przyjęto nawet bardziej szczegółową Rezolucję zachęcającą do bardziej skutecznej koordynacji transgranicznych dochodzeń i egzekwowania prawa. W programie Grupy Roboczej Artykułu 29 również znajduje się kwestia wzmocnienia egzekwowania przepisów i propagowania międzynarodowej współpracy między organami ochrony prywatności.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę się kontaktować z:

Prof. Paul De Hert (koordynator)
Vrije Universiteit Brussel
paul.de.hert@vub.ac.be

David Wright (lider 1. obszaru zadań)
Trilateral Research & Consulting
david.wright@trilateralresearch.com